

[nyheter om eu]

EU är på väg mot en bankunion

Eurokrisen blir allt djupare i takt med att de krisande länderna påtvingas allt hårdare åtstramningar. Samtidigt tas viktiga steg i riktning mot vad EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso kallar "en demokratisk federation av nationalstater".

Närmast på EU-kommissionens dagordning står en europeisk banktillsynsmekanism som ska övervaka alla banker i euroområdet och som enligt Barroso är "ett första steg mot en bankunion" för euroländerna. Förslaget kommer att gälla samtliga banker i eurozonen med möjlighet för länder utanför euron att ansluta sig frivilligt. Redan vid årsskiftet ska den nya banktillsynen föras över till Europeiska centralbanken, ECB.

– Vi bör göra det till en topprioritering att skapa en europeisk tillsynsmyndighet till början av nästa år, sade José Manuel Barroso när han presenterade förslaget i EU-parlamentet.

Parallellt med att tillsynen hamnar hos ECB, kommer Europeiska bankmyndigheten EBA att ta fram ett gemensamt regelverk för samtliga banker i alla EU-länderna. Regelverket blir alltså gemensamt men tillsynen blir uppdelad; länderna utanför eurozonen sköter sin egen banktillsyn medan ECB svarar för euroländerna.

Syftet med en bankunion inom euroområdet är att "gemensamt" övervaka bankerna och förebygga nya finansbubblor. Detta anses särskilt

behövligt när det gäller stora banker med verksamhet i flera länder. Det finns ungefär 6.000 banker i Europa, där de 200 största har 90 procent av marknaden.

Men ska även mindre banker omfattas av tillsynen på EU-nivå såsom EU-kommissionen föreslår? Nej, det anser inte Tyskland, vilket betyder att bankunionens utformning blir en av de stora frågor som kommer att diskuteras framöver.

Det råder också olika meningar om det lämpliga att lägga fler uppgifter på ECB, som redan har mycket makt. Ett alternativ är att den europeiska bankmyndigheten får ytterligare mandat att övervaka nationella (typ Finansinspektionen i Sverige) myndigheters övervakning.

Kommande steg i uppbyggnaden av bankunionen kan vara att skapa upp en gemensam fond för insättningsgarantin samt och införa en gemensam bankkrislagstiftning.

Den tillsyn som ska vara inledningssteget blir, enligt Dagens Industri, "inte meningsfull" förrän den kopplats till en gemensam bankakut och insättargaranti.

Gunnar Hökmark (m), som ska leda EU-parlamentets arbete med att ta fram en europeisk bankkrislagstiftning, är kritisk till banker som inte fullt ut tar de risker och de förluster som uppstår.

– Vi behöver återupprätta marknads ekonomin för banker. Ägarna måste ta det fulla ansvaret även när banker går dåligt. Det sade Gunnar Hökmark i ett uttalande, när han som ansvarig rapportör inledde EU-parlamentets

arbete om en europeisk bankkrislagstiftning.

Michel Barnier, kommissionär med ansvar för den inre marknaden uttalade i ett pressmeddelande att "vårt slutmål är att skattebetalarnas pengar inte ska användas för att rädda banker".

Enligt EU-kommissionens ordförande José Manuel Barroso måste EU "fullfölja den ekonomiska och monetära unionen och skapa en bankunion och en finanspolitisk union". Konkret handlar det om att ytterligare makt flyttas från medlemsländerna till EU. Barroso kommer i höst att lägga fram "ett lagförslag om en fördjupad ekonomisk och monetär union" och han menar att den planerade bankunionen också måste leda till en politisk union och ett nytt fördrag för EU.

Inför nästa EU-val 2014 ska kommissionen presentera ett sådant förslag.

Gösta Torstensson

Sverige tvingas betala mer till EU

Regeringens prognos för 2012 visar att Sveriges EU-avgift blir 1 miljard kronor högre än vad som tidigare sagts.

Svenskarna kommer att betala drygt 32 miljarder kronor för medlemskapet i unionen i år. Nästa år beräknas avgiften till EU öka med ytterligare 1,1 miljarder kronor. Budgetpropositionen visar att betalningen till EU kommer att öka ytterligare 17 procent fram till 2016.

Förra året lade EU-kommissionen fram ett förslag till budgetramverk för perioden 2014 till 2020. Enligt finansdepartementet skulle detta innebära ökade kostnader på 10 miljarder kronor per år.

Våldsamma protester i Madrid

Demonstranter och polis drabbade den 25 september samman i Madrid sedan tusentals samlats i stadens centrala delar och format en mänsklig kedja runt parlamentsbyggnaden.

Över 1.500 poliser i kravallutrustning använde gummikulor och batonger mot demonstranterna, som protesterade mot ytterliga åtstramningsåtgärder som väntas presenteras i regeringens budget. Minst 15 personer greps och 6 skadades.

Fattigdomen växer i Danmark

Det blir fler och fler fattiga danskar. Och ju närmare Köpenhamn, desto fler fattiga, enligt en analys från AE, arbetarrörelsens näringslivsråd, som beskriver utvecklingen fram till 2010. Nästan en kvarts miljon danskar lever under OECD:s fattigdomsgräns, en inkomst för ett ensamhushåll om 8.788 danska kronor per månad.

Ny försvarsjätte inom flygindustrin

Brittiska BAE Systems och europeiska EADC planerar att gå samman och skapa världens största försvarskoncern. Ett samgående mellan BAE Systems och EADC skapar en flygindustrijätte med 610 miljarder kronor i årsomsättning (att jämföra med den svenska försvarskoncernen Saabs 25 miljarder kronor). Ett förslag är att EADC skulle ta 60

procent av ägandet och BAE Systems 40 procent. Det kommer att bli en utdragen och riskabel fusionsprocess, inte minst genom att brittiska, franska och tyska regeringarna är inblandade som delägare.

Sympatistrejck i svenska hamnar

En timplång sympatistrejck genomfördes i svenska hamnar den 25 september i protest mot de "omställningar" i Portugals hamnindustri som krävs för att regeringen i Lissabon ska få "nöd-lån" av EU och IMF.

Sympatistrejcken omfattade även hamnar i Frankrike, Spanien, Danmark, Italien, Cypern, Grekland och Malta, skriver Svenska Hamnarbetarförbundet i ett pressmeddelande.

Sympatiåtgärden hade beslutats på ett möte i Paris, arrangerat av International Dockworkers Council, IDC.

Valet kan splittra Spanien

Katalonien, en av Spaniens sju regioner, går till val den 25 november, som i praktiken blir en inofficiell folkomröstning inför en eventuell brytning med Spanien.

– Katalonien har tröttnat på detta beroende, som blir allt tyngre för oss att bära, sade Kataloniens ministerpresident inför det regionala parlamentet. Tidigare samma dag, under den katalanska regeringens veckosession, talade Mas ännu mer öppet, och sade till sina ministrar att "valen får bli vårt sätt att konsultera med folket inför skapandet av en stat". Kataloniens parlament antog ett par dagar senare en "suveränitetsförklaring".

Facklig kampanj om rätt till vatten

EPSU, den europeiska fackliga federationen för offentligt anställda, har dragit i gång en namninsamling för rätten till vatten.

– Till och med inom EU saknar två miljoner vatten och toaletter. Vi vill att EU-kommissionen garanterar att vatten och sanitet är mänskliga rättigheter. Dessutom kräver vi att vatten- och avloppstjänster drivs i offentlig regi och inte konkurrensutsätts, säger Jerry van

den Berge, ansvarig för vatten- och avloppsfrågor inom ESPU, till Kommunalarbetaren.

Sedan första april finns ett så kallat medborgarinitiativ inom EU. Om ESPU:s medlemsorganisationer i de olika EU-länderna samlar in minst en miljon namnunderskrifter måste EU-kommissionens behandla deras krav. Från och med den 31 augusti kan man registrera sitt namn direkt på webbsidan: www.right2water.eu.

Carl Schlyter stämmer EU

Miljöpartiets EU-parlamentariker Carl Schlyter stämmer EU-kommissionen för bristande öppenhet. I sin stämningsansökan till EU-domstolen kräver han att kommissionen öppet redovisar varför man inte låter Frankrike införa ett nationellt register över produkter som innehåller nanopartiklar.

I den här frågan överväger allmänintresset och därför ska ärendet inte kunna hemligstämplas. Det är en princip som jag vill ha testad på högsta nivå, säger Carl Schlyter.

Löntagarna betalar med lönesänkningar

"Eurokrisens främsta problem handlar inte om budgetunderskott eller finanspolitiska ansvarslöshet. Problemet med euron är att en gemensam homogen monetär politik tillämpas på alltför heterogena ekonomier." Det skriver Claes-Mikael Jonsson, jurist på LO, i en debattartikel i tidningen Kommunalarbetaren [nr 16/12]. Han fortsätter: "Priset får nu betalas av vanliga löntagare. Nästan alla krisåtgärder tar sikte på offentlig sektor och lönenivåer. Inom eurozonen går det inte att devalvera. Kvar återstår enbart interndevalveringar, dvs. lönesänkningar. [...]"

För Europas löntagare är utvecklingen mycket allvarig. Fackliga rättigheter undermineras. Kollektivavtal och löner pressas. Arbetslösheten i EU är rekordhög. Fattigdomen och inkomstskillnaderna ökar. Priset för att rädda euron riskerar att bli mycket hög för Europas löntagare och nationell demokrati. När ska den grundläggande frågan formuleras? Ska euron räddas till varje pris?"